

Aqqalu C. Jerimiassen
Atassut

UPA 2024/60
23. april 2024

Isumaginninnermi, ilinniartitaarnermi peqqinnissamillu isumaginnittooqarfiiit silassorissuusiaq atorlugu sullisisinnaanerannut Inatsisartut isumaat takorluugaallu pillugit apeqquuteqaat aallaavingalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

Apeqquuteqaat aallaavingalugu oqallisissiaq immikkut soqtiginaatilik, qujanaqaarlu qaqinnejarmat.

Ullutsinnimi teknologi ullormiit ullormut siuariaateqartarpooq, nunatsinnili kisimi ingasappallaaluatsiartumik kinguaattooqqalluni.

Silassorissuusiamullu atuilernissatsinnut sinerissamiluunniit attaveqaatit suli sukkassusaat aaqqinnejeqaqqajangitsoq, isumannaallisaanikkullu avataaniit pulaffigineqarsinnaanermut misillertareerluta, suli annertungaatsiartumik eqqarsarnarpooq silassorsissuusiaq qanoq annertutigisumik atorsinnaaneripput.

Silassorissuusiaq atorluarneqarsinnaanermigut pitsaaquteqarpassuaqartoq qularnangilaq. Namminerlu oqallisissiaqartup oqariartorneratuut, ilinniarfeqarfinni ChatGPT atorluarneqalereersimalluni.

Aap, atorluarneqaaq taannalu pitsaasumik kinguneqartortaaq arlalitsigut qularnangilaq. Taamaattorli ilinniartuunita nammineq nalaani nalaattarsimasagut tassaapputtaaq, tamakkua atotorissaarutit silassorissuusiallu kikkut isai atorlugittaqaq sanaajunersut nalilerneqarsinnaappata.

Assersuutissatullu tikkuaalaassagaanni, suliffeqarferujussuup Amazon-ip ukiut qulit matuma siorna silassorissuusiaq Alexa pilersippaat, taannalu alutorineqarsimaqaaq saqqummeqaarnermini, takornartaasanngilarmi suulluunniit nutarsiassaasinnaasut allanartut nutaaliat alutorineqarluartarmata, eqqarsaatiginngitsuukkajunneqartartorli taamaattuni ataaseq tassaakkajuppoq, suut ajoquataaratarsinnaaneri. Soorlu Amazon Alexa pilersinneqarmat, ajoquataasinnaasutut takkuitorneqarsimasut tassaapput, namminiusseqarnissap illersungaanissaa, eqqunngitsumik paassisutissiisoratarsinnaanerup peratarsinnaanera ilaalu ilanngullugit. Sooq taanna assersuutit atornerlugu assersuuteqalaarsinnaavunga; Alexa pilersinneqareernermini oqalutiinnarlugu aperisagaasoq 2020-imí USA-mi qinersinermut tunngatillugu aperingaanni akisarsimavoq, qinersineroq eqqunngitsumik tillitaasumik suliaasoq. Taamaammat tutsuiginassusaa tassuuna innarlertoorsimalluni.

Taamaammat atorluassagutsigu eqqanaaqqaartariaqakkagut arlalissuit qimerloortariaqarpagut, ingasammik peqqinnissaqarfipput eqqartorneqassappat.

Soqutiginarpooq oqallisissiaq, neriuttalu maani eqqartorneqartut malillugittaaq naalakkersuisut arlaatigut eqqarsaasersuuteqalerumaartut periusissiorlutilu silassorissuusiat qanoq isumannaatsumik tutsuiginartumillu atorneqarsinnaanerunissaannut.

Minnerunngitsumillu sumiiffinni attaveqaasersuutitigut sanngitsuumik inissimasuni, silassorissuusiap atorneqarnissaanut pitsaanerpaamik peqartissagunikkit Starlink periarfissatut ammaassinjaalerumaaraat kisarmaassinermut inatsit illikaallalaariarlugu.

Atassummiit apeqquteqaat aallaavingalugu oqallisissiaqartoq qutsavigaarput, neriullatalu inerisitaqarfiusinnaasumik periartoqarsinnaajumaartoq naalakkersuinikkut.